

REFERAT Social- og Beskæftigelsesudvalget d. 11-05-2026

Mødedato Mandag d. 11. maj 2026 kl. 16:30

Mødested Lokale 398

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra udvalgets møde den 27. april 2026.....	4
Svar på forslag fra EL om et fuldt stop for nedrivningerne i Gellerup og Bispehaven.....	5
Budgettemadrøftelse 1: den strukturelle ubalance på socialområdet.....	8
Budgettemadrøftelse 2: Omstilling på hjemløseområdet.....	9
Orienteringspunkter.....	10
Skriftlige orienteringer.....	11
Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet.....	12
Kommende møder.....	13
Eventuelt.....	14

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2026-004813

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 11. maj 2026

Punkt 2: Referat fra udvalgets møde den 27. april 2026

EMN-2026-004813

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat fra møde i Social- og Beskæftigelsesudvalget af 27. april 2026

Punkt 3: Svar på forslag fra EL om et fuldt stop for nedrivningerne i Gellerup og Bispehaven

EMN-2026-000846

Beslutninger

Et flertal i udvalget kunne tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

Anna Thusgård, Mathilde Dueholm, Nanna Lippert Troelsen, Gert Bjerregaard og Peter Sporleder kunne tiltræde indstillingen.

Mahad Yussuf kunne tiltræde indstillingens at 2), men kunne ikke tiltræde indstillingens at 1).

Jeppe Ulrich Lomholt kunne ikke tiltræde indstillingens at 1), men tog forbehold for indstillingens at 2).

BESLUTNINGSFORSLAG FRA EL

Kommunen er med EU rettens dom af 18.12.25 ikke frikendt for anklagerne om diskrimination og racisme.

Den afsagte dom i EU-retten over regeringens og kommunens etnisk diskriminerende, racistiske boligpolitik vedhæftes.

Jf. også vedhæftede uddrag af opfordringer (fra FNs sociale m.v. udvalg CESCER 2019, antiracismeudvalg CERD 2021 og Europarådets antiracismeudvalg ECRI 2022) til registrering af og bekæmpelse af racisme herunder den strukturelle racisme.

Både FNs og Europarådets udvalg stempler brugen af kategoriseringen af borgere som "Ikke-vestlige" værende racistisk, og de anbefaler/pålægger DK at udarbejde racismehandlingsplaner.

EU dommen af dec. 2025 lægger op til at de danske domstole skal dømme de danske "Ghettolove" og kategoriseringen i "ikke-vestlig" for enten direkte eller indirekte diskriminerende (racistisk). De lægger også op til at kategoriseringer som "omdannelsesområder" er både stødende og stigmatiserende.

Se Uddrag fra EU rettens dom af 18.12.2025:

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis vedrørende EMRK's artikel 14, som forbyder enhver forskelsbehandling på grund af race, at forskelsbehandling på grund af en persons etniske oprindelse udgør en form for racediskrimination, og at en sådandiskrimination udgør en særlig modbydelig form for forskelsbehandling, som, henset til de farlige konsekvenser heraf, kræver særlig årvågenhed og en kraftig reaktion fra myndighedernes side. Disse myndigheder skal anvende alle de midler, som de råder over, for at bekæmpe racisme og således styrke samfundets demokratiske vision.

I henhold til den internationale konvention om afskaffelse af racediskriminations artikel 1 »betyder udtrykket »racediskrimination« enhver forskel, udelukkelse, begrænsning eller fortrinsstilling på grundlag af race, hudfarve, afstamning eller national eller etnisk oprindelse«, således at forskelsbehandling på grund af en persons etniske oprindelse udgør en form for racediskrimination i konventionens forstand

Konventionen indeholder ret til lighed for loven, til beskyttelse mod forskelsbehandling og er en universiel ret.

Artikel 8, sikring af en persons identitet, dennes selvbestemmelse, den pågældendes fysiske og moralske integritet, opretholdelsen af vedkommendes sociale relationer samt stabiliteten og sikkerheden af vedkommendes plads i samfundet

I denne henseende fremgår det af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at tabet af en bolig er en af de mest alvorlige krænkelse af retten til respekt for hjemmet. Et sådant tab sætter således den pågældende person og dennes familie i en særligt sårbar situation.

Med afsæt i EU retten, FN og Europarådet må byrådet ændre kurs, afskaffe og forebygge mod etnisk diskrimination i kommunens politikker, forvaltning og retorik, da det er overvejende sandsynligt at danske domstole dømmer

"ghettolovene" for ulovlige, direkte racediskriminerende og at de bryder med menneskeretten til en bolig og et hjem.

Fordømmelse, generaliseringer, udskamning og dehumanisering i kommunen skal afløses af anerkendelse, saglighed, værdighed og menneskelighed. Etniske minoriteter styrker vores samfund økonomisk og kulturelt, og det bør anerkendes.

Foruden de diskriminerende punkter i planen har omdannelsesområdet også haft betydning for lukningen af flere daginstitutioner i Gellerup, fordi børn boende i "omdannelses"-området, ikke er tilladt en lokal plads i daginstitutionen.

Borgmester i Ishøj kommune fremsendte forrige år (1/12/2024) en regning til staten for de administrative ekstraomkostninger som resultat af de lovmæssige krav vdr. ghettolisten. Et tocifret millionbeløb. Det bør tages til efterretning.

Dernæst finder man de klimamæssige påvirkninger med hensyn til de CO2 udledninger nedrivningerne koster.

Nedrivningerne vil frigive cirka 24.000 tons CO2 i atmosfæren. Ressourcerne det kostede at bygge blokkene er spildt,

transportudledningerne fra gravemaskiner og lastbiler er enorme, afbrændingen af bygningsaffaldet er meningsløst, dertil har man CO2 udledningen fra produktion af de ressourcer der bruges til at opføre nye byggerier i området. Det er helt fine og energieffektive betonlejligheder som står i Gellerup, de har stor, rørende betydning for de mennesker der bor der.

Derfor ønsker vi og beboerne et fuldt stop for nedrivningerne.

Det vil altså sige at kommunen skaber forandring til det bedre på følgende punkter:

- a) Kommunens økonomi.
- b) Menneskers værdighed, lighed, demokrati og frihedsrettigheder.
- c) Klima- og miljøhensyn

d) Bevarelse af betalelige fællesejede familieboliger

e) Proportionalitet og lighed.

Beslutningspunkter

1) Alle kommunens aktiviteter med henblik på salg, omdannelser eller nedrivninger af almene boliger begrundet i Almen Boliglovens paragraf 61a stk. 2 standses øjeblikkeligt. Alle udviklingsplaner i henhold til ”Ghettolovene” stopper.

2) Magistratsafdelingerne bedes udarbejde notat om hvilke strukturelle og økonomiske konsekvenser ”ghettolovene”, effektivering indtil videre har haft.

3) Kommunens registrering af borgernes nationalitet gøres tilgængelig for borgernes aktindsigt i egen sag. Samt bør oplysninger om nationalitet i borgernes journaler undlades og der skal alene opføres oplysninger om borgernes statsborgerskab akkurat som i politiets procedure.

4) Borgmesterens afdeling udarbejder sammen med MSB et forslag til byrådet med en handlingsplan til bekæmpelse og forebyggelse af strukturel racisme, med udgangspunkt i den handleplan en række græsrodsbevægelser (herunder mellemfolkeligt samvirke) har udarbejdet for Aarhus kommune. Handlingsplanen fremlægges for byrådet senest medio 2026.

Isabella Heilmann (ordfører)

Sarah Jarsbo

Jeppe Ulrich Lomholt

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Resume

Indstillingen besvarer forslag fra EL om bl.a. at standse alle kommunens aktiviteter begrundet i Almenboliglovens §61a stk. 2. samt Venstres ændringsforslag hertil.

Den igangværende udvikling i Gellerup-Toveshøj og Bispehaven beror på en række politiske aftaler og beslutninger indgået af flertal i Aarhus Byråd. Herudover har både Social- og Boligministeriet samt Aarhus Kommunes advokater tydeliggjort, at kommunen fortsat bør følge lovgivningen (bilag 4).

Ved behandlingen af Enhedslistens forslag på byrådsmødet d. 28. januar blev der stillet en række spørgsmål, som er belyst i et notat (bilag 5).

Sociale Forhold og Beskæftigelse indstiller, at beslutningsforslaget afvises, mens Venstres ændringsforslag imødekommes med en temadrøftelse i byrådet i 4. kvartal, hvor byrådet bl.a. vil blive forelagt en status på omdannelsesområderne Gellerup-Toveshøj og Bispehaven.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet afviser beslutningsforslag 1-4 fra Enhedslisten

At 2) Sociale Forhold og Beskæftigelse udarbejder en status på Gellerup-Toveshøj og Bispehaven som afsæt for politiske drøftelser om det videre arbejde med områderne.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 28-01-2026

Punktnummer: 13

Fremsendes med ændringsforslaget fra Venstres byrådsgruppe af 26. januar 2026 til Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 28. januar 2026 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 28-04-2026

Punktnummer: 4

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 28. april 2026 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelses indstilling af 15. april 2026.

Enhedslisten de Rød-Grønne kunne ikke tiltræde at-punkt 1.

Rådmand Nicolaj Bang var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 06-05-2026

Punktnummer: 4

Fremsendes til Social- og Beskæftigelsesudvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 6. maj 2026.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag EL 18.01.2026

Bilag 1.1: EU rettens dom af 18.12.25

Bilag 1.2: FNs sociale m.v. udvalg CESCER 2019

Bilag 1.3: FNs antiracismeudvalg CERD 2021

Bilag 1.4: Europarådets antiracismeudvalg ECRI 2022

Bilag 2: Ændringsforslag V 26.01.2026 (påført 27.01.2026)

Bilag 3: Implikationer af retssager for udviklingen i Gellerup-Toveshøj og Bispehaven

Bilag 4: Retssager med relation til udviklingen i Gellerup-Toveshøj – og Aarhus Kommunes handlerum

Bilag 5: Notat MSB 13.03.2026

Bilag 6: Oversigt over indsatser og områder, som potentielt berøres, hvis parallelsamfundsloven underkendes

Bilag 7: Notat MKB 21.01.2026

Byrådsdebat 28.01.2026

Byrådsdebat 06.05.2026

Udvalgserklæring

Notat MSB 07.05.2026 (påført 08.05.2026)

Notat MKB 07.05.2026 (påført 08.05.2026)

Byrådsdebat 20.05.2026

Punkt 4: Budgettemadrøftelse 1: den strukturelle ubalance på socialområdet

EMN-2026-004813

Beslutninger

Forvaltningen præsenterede udvalget for de økonomiske drivere bag de stigende udgifter samt mulige løsningsrum for at imødegå udfordringerne. Der henvises til materialet under dagsordenspunktet.

Udvalget drøftede sagen, herunder stillede spørgsmål til baggrunden for opgaveløsningen, mulighederne for refusion, forventede besparelser på velfærdsteknologiske løsninger med videre.

Forvaltningen forklarede herudover, hvilke faktorer der efter forvaltningens vurdering er baggrunden for stigningen i antal aarhusianere, der har brug for hjælp.

Bilag

Forklæde

Forslag 1: Mod et botilbudsområde i bedre økonomisk balance (opdateret 18.06.2026)

Forslag 2: Flere borgere med særlige behov skal have adgang til botilbud tæt på deres hverdag

Oplæg

Punkt 5: Budgettemadrøftelse 2: Omstilling på hjemløseområdet

EMN-2026-004813

Beslutninger

Forvaltningen præsenterede omstillingen på hjemløseområdet med fokus på de fem hovedudfordringer i forhold til Masterplanen. Der henvises til materialet under dagsordenspunktet.

Udvalget drøftede herefter emnet, herunder Nåleparken og Spor 7 samt økonomien i forhold til de forskellige udfordringer.

Rådmanden orienterede udvalget om indsatsen og udfordringerne i forhold til dobbeltdiagnoser.

Udvalget stillede desuden opfølgende spørgsmål til forvaltningen i forlængelse af den fleksible mødedag (Powertywalk).

Forvaltningen vil følge op på spørgsmålene og vende tilbage til udvalget.

Direktøren gav desuden en orientering om status og en beskrivelse af planer og anvendelse af et konkret botilbud.

Bilag

Forklæde

Forslag

Oplæg (påført 11.05.206)

Oversigt lavtærskeltilbud (påført 12.06.2026)

Punkt 6: Orienteringspunkter

EMN-2026-004813

Beslutninger

Intet at bemærke.

Punkt 7: Skriftlige orienteringer

EMN-2026-004813

Beslutninger

Der var spørgsmål til forvaltningens redegørelse om genopdragelsesrejser. Af hensyn til tiden vil redegørelsen og svar på udvalgsmedlemmernes spørgsmål om emnet blive dagsordenssat på næste udvalgsmøde.

Bilag

Hilsen fra KL's Socialudvalg (sendt til udvalget den 30. april 2026)

Redegørelse vedr. genopdragelsesrejser maj 2026 (sendt til udvalget 5. maj 2026)

Status på proces for afvikling af SORAS samvær (sendt til udvalget den 6. maj 2026)

Punkt 8: Kurser og konferencer samt sager på vej til byrådet

EMN-2026-004813

Beslutninger

Intet at bemærke.

Bilag

Kurser og konferencer

Sager på vej til byrådet

Punkt 9: Kommende møder

EMN-2026-004813

Beslutninger

Der var enighed blandt udvalget medlemmer om, at udvalgsmødet mandag den 8. juni forlænges med 30 minuttter, så det starter til sædvanlig tid kl. 16.30, men slutter kl. 18.30. Mødeindkaldelsen vil blive opdateret.

Der ønskes en drøftelse i udvalget af relationel velfærd og en status - særligt i forhold til arbejds-fællesskaberne og medarbejdertrivslen.

Bilag

Oversigt over foreslåede temaer til kommende udvalgsmøder

Punkt 10: Eventuelt

EMN-2026-004813

Beslutninger

Kort politisk drøftelse i forhold til budget.

Bilag

Årshjul over sager til Social- og Beskæftigelsesudvalget 2026